

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Gf.III.30.083/2023/10.

A felperes:

felperes (felperes székhelye)

A felperes meghatalmazott jogiképviselői:

Dr. Kapás-Cseri Tímea és dr. Farkas Éva kamarai jogtanácsos (felperes székhelye)

Az alperes:

alperes (alperes lakcíme)

Az alperes meghatalmazott jogiképviselője:

Temesvári Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Temesvári Zoltán ügyvéd, cím)

A per tárgya:

Vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának száma:

Szegedi Törvényszék 7.P.21.462/2020/62.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Az alperes 7.P.21.462/2020/65.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja akként, hogy az az összeg, amelyben a hitelezői követelés teljes mértékben történő kielégítése megíúsulhat 156 831 447 (százötvenhatmillió-nyolcszázharmincegyezer-négyszáznegyvenhét) forint.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy 48 000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárású illeték az állam terhen marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

- [1] Az alperes 2017. február 28. napjától a B... Kft. „f.a.” (a továbbiakban: adós) önálló cégjegyzésre jogosult vezető tisztségviselője volt.
- [2] Az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2016. december 31. napján bekövetkezett.
- [3] Az adós felszámolását a Szegedi Törvényszék 2.Fpk.../..../2. számú – a Szegedi Ítéltábla Fpkf.III.30..../..../2. számú végzése folytán jogerőre emelkedett –végzésével rendelte el. A felszámolás kezdő időpontja 2018. november 14. napja.
- [4] A felszámolási eljárás során a felszámoló hat hitelező mindösszesen 156 831 447 forint összegű követelését vette nyilvántartásba, amelyből a felperes hitelezői igénye 47 867 916 forint.
- [5] A Szegedi Törvényszék a 2021. március 3. napján jogerőre emelkedett 2.Fpk.../..../58. számú végzésével az adós elleni felszámolási eljárást befejezetté nyilvánította, az adóst megszüntette és elrendelte a cégjegyzékből való törlését.

A felperes keresete és az alperes védekezése

- [6] A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően, és a 156 831 447 forint összegben bejelentett hitelezői követelés teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulhat. Érvényesíteni kívánt jogként a Csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (továbbiakban: Cstv.) 33/A. § (1) és (5) bekezdését jelölte meg. Hivatkozott arra, az alperes nem teljesítette teljeskörűen a Cstv. 31. §-ában meghatározott iratanyag- és vagyon átadási kötelezettségét. Ezért álláspontja szerint a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése értelmében az alperesnek kell bizonyítania, hogy nem következett be az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai során a hitelezői érdekeket is figyelembe vette. Állította, az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete legkésőbb 2016. december 31. napján bekövetkezett, mivel a 2016 és 2017 évi beszámoló adatai alapján megállapítható, hogy 2016. december 31. napján a rövid lejáratú kötelezettségek összege magasabb volt, mint a forgó eszközök mérleg szerinti értéke. Érvelése szerint az adós iratanyagának átadása hiánya miatt az alperes mulasztása és a hitelezői igények teljes kielégítésének megghiúsulása közötti okozati összefüggés fennáll.
- [7] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadta, az adós korábbi vezető tisztségviselőjétől megkapott iratanyagot hiánytalanul átadta a felszámolónak. A vezető tisztségviselői jogviszonya létrejöttét követően a tevékenységét a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, mindent megtett a felszámolás elkerülése érdekében, ezt két alkalommal is elhárította. Utalt arra, az adós vagyonát nem csökkentette.

Az elsőfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes mint az adós volt vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel okozat összefüggésben a hitelezők 212 259 244 forint összegű követelésének kielégítése teljes mértékben megghiúsulhat. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 40 000 forint perköltséget. Megállapította, a meg nem fizetett 36 000 forint eljárási illeték és 271 000 forint állam által előlegezett költség az állam terhén marad. Határozatának indokolása szerint a perben a felperes keresete folytán az alperes vezetői felelősségét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:118. §-a és a Cstv. 33/A. §-ának rendelkezései alapján kellett vizsgálni.

[9] Kifejtette, a vezetői felelősség körében érvényesülő általános bizonyítási szabályok alól kivételt jelent a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének szabálya, amely nem önálló felelősségi alakzat, a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésével együtt értelmezendő. A Cstv. 33/A. § jelen ügyben alkalmazandó, 2017. július 1. napjától hatályos (5) bekezdése a korábbi szabályozástól eltérően nem a hitelezői érdekek sérelmére vonatkozó törvényi vélelmet tartalmaz, hanem a korábbi tartalmától is eltérően a bizonyítási kötelezettség fordulására vonatkozó szabályt ír elő (BDT2018. 3831). A beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettség, illetve a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott kötelezettségek felróható mulasztása esetén a vezetőnek kell bizonyítania, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekét is figyelembe vette. Erre tekintettel a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésére alapított kereseti kérelem esetén – ha a felperes a vezető mulasztását (azaz a beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének vagy a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjában foglalt kötelezettség mulasztását) igazolja – a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében a vezetői felelősség megállapítására vonatkozó tények tekintetében az alábbi két tényállási elemre a bizonyítás a főszabálytól eltérően alakul: a felperesnek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennálltát és a vezető hitelezői érdekeket sértő magatartását (konkrét károkozó magatartás megjelölése nélkül) csak állítania kell.

[10] Az alperes mulasztásának következménye pedig az, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése értelmében a bizonyítási teher átfordul és neki kell bizonyítania, a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. Mindaddig, amíg e tényeket nem bizonyítja, ezek ellenkezőjét kell bizonyított ténynek tekinteni, nevezetesen, azt, az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt a vezető tisztségének időtartama alatt és a vezetői feladatai ellátása során a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe (EBD2018. G.2, BDT2020. 4121). A felperes kereseti kérelmét a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésére hivatkozva terjesztette elő, utalva arra, az alperes a felszámolási eljárás során nem tett eleget az adós iratanyaga átadási kötelezettségének.

[11] Megállapította, a felperes az adóhatóság jogkövetési vizsgálati jegyzőkönyvének csatolásával valószínűsítette, hogy az alperes nem tett eleget a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjában foglalt kötelezettségeinek. Nem találta megalapozottnak az iratátadás elmulasztása körében az alperes felróhatóság hiányára való hivatkozását, mivel az ügyvezetőnek jogszabályi kötelezettsége volt az iratanyag folyamatos rendelkezésre tartása, annak megőrzése.

[12] Rámutatott, az adós vagyont a főkönyvi és analitikus könyvelés és az azt alátámasztó tételes leltárak hiányában szakértői módszerekkel nem lehetett megállapítani, így a vagyonnal való gazdálkodás sem volt szakértői módszerekkel véleményezhető. Ezért úgy ítélte, az alperes nem tudta bizonyítani, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem következett be, mint ahogyan azt sem, hogy annak bekövetkezte esetén az alepres ügyvezetői tevékenysége ellátása során a hitelezői érdekeket figyelembe vette. Megjegyezte, az alperes a hitelezői érdekeket szem előtt tartó tevékenységet illetően tényállítást sem tett. Az iratanyag átadási kötelezettség elmulasztása miatt arra a következtetésre jutott, hogy a hitelezői érdekeket sértő magatartással összefüggésben áll a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítésének megghiúsulása.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Kiemelte a Kúria Gfv.VI.30.093/2021/5. számú eseti döntését idézve, hogy a fizetéseképtelenségi helyzetben az adós gazdálkodása és ennek eredményeként vagyonának a csökkenése nem eredményezi automatikusan a vezető tisztségviselő felelősségének megállapítását. Erre kizárólag a vezető tisztségviselő felróható magatartásának a következtében beálló vagyonszökkenés esetében van lehetőség. Ennek bizonyítása azonban álláspontja szerint az elsőfokú eljárásban nem történt meg.

[14] Érvelése szerint a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése nem alkalmazható, mivel a felszámolónak a teljes ingó és ingatlan vagyont átadta. Kitért arra, az ingóságok esetében a selejtezést az avulás és állagromlás miatt kellett elvégeznie, így az eltelt idő miatt bekövetkező értékvesztés nem róható fel. Az ingatlanvagyon értéke pedig a piaci viszonyok miatt csökkent, amelyre ráhatása nem volt. Utalt arra a Kúria Gfv.VII.30.024/2015/4. számú eseti döntésére hivatkozva, az adós vagyonának csökkenése vizsgálata körében nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a Cstv. az adósnak a hitelezői követelések kielégítésére alkalmas vagyonát védi elsődlegesen, amelynek változása nem csupán a számviteli szabályok szerint, az azoknak való megfelelés alapján ítélandó meg. Véleménye szerint a Cstv. 33/A. § (4) bekezdése alapján mentesül a felelősség alól, mivel az adós felszámolását két alkalommal is elhárította

[15] Sérelmezte, hogy a 2022. szeptember 3. napján kelt beadványában több bizonyítási indítványt terjesztett elő, amelyeket az elsőfokú bíróság indokolás nélkül mellőzött.

[16] Az alperes kérte figyelembe venni az ítéltábla polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 370. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatását követően azt az eljárási szabálysértést, miszerint az elsőfokú bíróság a Pp. 342. § (1) bekezdését megsértve a kereseten túlterjeszkedett azzal, hogy az ítéletben a hitelezői követelés összegét 212 259 244 forint összegben határozta meg, holott a felperes követelése összegét a módosított keresetében 156 831 447 forintra szállította le.

[17] A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítéltábla döntésének indokai

[18] A fellebbezés túlnyomórésztben alaptalan.

[19] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés 371. § (1) és (2) bekezdéseiben megjelölt tartalmi követelményei körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következik, hogy korlátot nem csak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy ezt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik.

[20] Ennek megfelelően a felülbírálat keretében – figyelemmel a fellebbezés indokaira – az ítéltábla vizsgálta egyrészt a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti jogkörben eljárva, hogy sértett-e eljárási szabályt az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásával kapcsolatban, másrészt a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti jogkörében azt, hogy helyesen jutott-e az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az alperes vezetői felelősségének a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti feltételei fennállnak.

[21] Elsőként az ítéltábla a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti felülbírálati jogkörében eljárva vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 346. § (5) bekezdésében írt indokolási kötelezettségét megsértette-e.

[22] Az alperes nem nyújtott be az elsőfokú bírósághoz olyan beadványt, amely a fellebbezésében előadottak szerint 2022. szeptember 3. napján kelt. Elő nem terjesztett beadvány esetében pedig nem merülhet fel bizonyítási indítvány olyan mellőzése, amelyet a bíróságnak indokolnia kellene. Az alperes 2022. szeptember 9. napján nyújtott be beadványt, amelyben kettő bizonyítási indítványa volt: szakértő kirendelése és a felszámoló megkeresése az adós iratainak megküldése érdekében. Ezeket azonban az elsőfokú bíróság nem mellőzte, mivel 42. sorszámú végzésével a felszámolót felhívta az adós iratainak megküldésére és a szakértőt kirendelte. Nem volt így indokolási kötelezettsége az elsőfokú bíróságnak ezen bizonyítási indítványok esetében. Más olyan bizonyítási indítványt pedig az alperes pontosan nem jelölt meg, amelyet megítélése szerint az elsőfokú bíróság mellőzött volna. Ezért nincs az elsőfokú ítélet indokolásának olyan hiányossága, amely a Pp. 380. § c) pontja alapján az ítélet hatályon kívül helyezésére adna alapot.

[23] Ezt követően az ítéltábla a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében eljárva vizsgálta az ítélet anyagi jognak való megfelelését.

[24] A felperes keresetében az alperes vezetői felelősségének megállapítását arra hivatkozással kérte, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően ügyvezetői feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el, és ezáltal a hitelezői követelések kielégítése teljes mértékben megghiúsulhat.

[25] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a perben az adós felszámolására tekintettel a felperes keresete folytán az alperes vezetői felelősségét a Ptk. 3:118. §-a és a Cstv. 33/A. §-ának rendelkezései alapján kell vizsgálni, miután a felperes az adós hitelezőjének minősül [Cstv. 3. § (1) bekezdés cd) pont], a felperes keresetét a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti határidőben előterjesztette, és a felszámolás kezdő időpontját megelőző három éven belül az alperes az adós vezető tisztségviselője volt. Helyesen ismertette az elsőfokú bíróság a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti vezetői felelősség elbírálásának szabályait és szempontjait is.

[26] Az alperes fellebbezése kapcsán az ítéltábla rámutat, a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése esetében hitelezők érdekeit figyelmen kívül hagyó, a vezető tisztségviselő felelőssége megállapításának alapjául több magatartás, és ezáltal több tényállás szolgálhat: – a felperes keresetében megjelölt tényállástól függően – a vezető vagyonszökkenést okozó, vagy más, a hitelezők követelése teljes kielégítése megghiúsulását okozó magatartása. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében szereplő felelősségi tényállás egyes aletei tehát a vezető

tisztségviselő magatartásának eredménye alapján különböznek egymástól. E jogszabályi rendelkezés 2017. július 1. napján hatályba lépett módosítása egyértelművé tette, hogy a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó vezetői magatartás két, egymástól elkülönülő lehetséges jogkövetkezménye állhat fenn, egyrészt a vagyonsökkenés, másrészt a hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítésének más okból, tehát a vagyonsökkenésen kívüli okból bekövetkező meghiúsulása. (Kúria Gfv.VI.30.325/2021/6. szám). Amennyiben a felperes keresetében arra hivatkozik, hogy a vezető magatartása vagyonsökkenést okoz, a bizonyítandó tény a vagyonsökkenést okozó magatartás, és a vagyonsökkenés mértéke, míg abban az esetben, ha a felperes a hitelezői igény teljes kielégítésének meghiúsítására hivatkozik, a vagyonsökkenés nem tényállási elem, ebben az esetben azt kell bizonyítani, hogy a felszámolási eljárásban bejelentett, a felszámoló által nyilvántartásba vett hitelezői igények kielégítése a vezető tisztségviselő hitelezői érdekeket sértő más konkrét (nem vagyonsökkenést okozó) magatartása következtében meghiúsulhat. Ha a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti feltételek fennállnak, a felperesnek nem kell konkrétan megjelölnie és bizonyítania a vezető tisztségviselő jogellenes magatartását, hanem a felelősség megállapításának elkerülése érdekében a vezető tisztségviselőnek kell igazolnia, hogy nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ugyan ez a helyzet fennállt, de a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit figyelembe vette. Ez utóbbi körben tehát a vezetőnek be kell mutatni a vezetői időszakában kifejtett tevékenységét (Kúria Gfv.VI.30.198/2021/4. szám).

[27] Ezért attól függően, hogy a felperes a keresete jogalapját a 33/A. § (1) bekezdésének első vagy második fordulatra alapozza, eltérő kereseti kérelmet és tényállást kell előadnia, s az ítélet rendelkező része sem azonos – a két tényálláshoz képest – a felelősség megállapítása esetén. Mivel pedig a bíróság a felperes jogállításhoz kötve van [Pp. 342. § (3) bekezdés], nem lehet és kell vizsgálni a felperes igényét más anyagi jogi jogszabályi rendelkezése, a 33/A. § (1) bekezdésének a felperes által nem hivatkozott fordulata alapján (hasonlóan: BDT2022. 4554).

[28] Jelen esetben a felperes keresetét a hitelezői igények teljes mértékben történő kielégítésének más okból történő meghiúsulására alapította, nem pedig vagyonsökkenést okozó magatartásra. Ezért a perben – az alperes fellebbezési érvelésével ellentétben – nem kellett vizsgálni, hogy az adós vagyona csökkent-e vagy sem az alperes valamely magatartása következtében, ezek kapcsán bizonyítás lefolytatása nem volt szükséges. A Kúria pedig az alperes fellebbezésében megjelölt határozataiban kizárólag a vagyonsökkenés megítélésében foglalt állást, így azon határozatokban kifejtettek a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének második fordulata szerinti magatartás esetében nem irányadók.

[29] A vezető felelősség feltételeinek vizsgálata kapcsán az elsőfokú bíróság bizonyítottanak találta, hogy az alperes a Cstv. 31. § (1) bekezdés a) – d) pontjában meghatározott kötelezettségeket felróhatóan mulasztotta el. Ezért az alperes kötelezettségének tekintette annak bizonyítását, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete nem következett be, illetve annak fennállta esetén vezetői tevékenysége során a hitelezői érdekeket figyelembe vett. Az elsőfokú bíróság tehát a Cstv. 33/A. § (5) bekezdését alkalmazhatónak találta, amelyet az alperes az elsőfokú eljárásban és a fellebbezésében vitatott, hivatkozva arra, hogy az adós iratanyagát a felszámolónak átadta.

[30] A Cstv. 31. § (1) bekezdés szerint, a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet vezetője köteles többek között:

a) a felszámolás kezdő időpontját megelőző nappal záróleltárt, valamint éves beszámolót (egyszerűsített éves beszámolót) (a továbbiakban együtt: tevékenységet lezáró mérleg), továbbá az eredmény felosztása után zárómérleget és adóbevallást készíteni, azokat a felszámolás kezdő időpontját követő 30 napon belül a felszámolónak és az adóhatóságnak

átadni és nyilatkozni arról, hogy a tevékenységet lezáró mérleg, illetve az eredmény felosztása után készített zárómérleg az adós vagyoni helyzetéről valós és megbízható képet ad, valamint nyilatkozni arról is, hogy a mérleg elfogadása óta az adós vagyoni helyzetében milyen lényeges változások történtek,

b) a nem selejtezhető iratokról iratjegyzéket készíteni, és azt, az irattári anyagot, valamint a vagyont leltár szerint átadni a felszámolónak legkésőbb a felszámolás kezdő időpontját követő 30 napon belül, ugyanilyen határidővel a folyamatban lévő ügyekről, eljárásokról tájékoztatást adni, továbbá nyilatkozni arról, hogy valamennyi vagyontárgyra, iratra vonatkozóan teljesítette az átadási kötelezettségét.

[31] Az alperes érdemi ellenkérelmében és fellebbezésében akként nyilatkozott, hogy a tevékenységzáró mérleget elkészítette, és a felszámolónak átadta. Ez a nyilatkozata azonban nem cáfolja azt a felperesi állítást, hogy felperesi adóhatóság részére a tevékenységzáró mérleg nem került átadásra, pedig ezen kötelezettség az alperest a Cstv. 31. § (1) bekezdés a) pont szerint terheli.

[32] A felperes keresetéhez csatolta a felszámolás elrendelését követően lefolytatott adóellenőrzés során keletkezett iratokat. A 2019 július 30. napján kelt jegyzőkönyv tartalmazza, hogy az adózó képviselője hiányosan tett eleget az iratanyag átadási kötelezettségének, és felhívás ellenére nem csatolta:

- a 2017, 2018. évi főkönyvi kartonokat, főkönyvi kivonatokat,
- a 2017-es, a C... Gmbh felé 35.490.200,- Ft-os értékesítés alapbizonylatait,
- a D... Ltd felé 35.490.876,- Ft-os értékesítés alapbizonylatait,
- a 2018-as év immateriális javaknál elszámolt értékcsökkenés alapbizonylatait,
- a F... Kft-vel kötött teljesítés átvállalási kötelezettség dokumentumait,
- a 2018. február 03. napján történt készlet selejtezés dokumentumait.

Az adóellenőrzési eljárás során a felperes felhívására 2019. június 28. napán a felszámoló úgy nyilatkozott, hogy az ellenőrzés során átvizsgált iraton kívül más nem került részére átadásra. személy 1 neve korábbi ügyvezető pedig akként nyilatkozott, valamennyi iratot az alperesnek átadta, az alperes elismerte az iratok átvételét a korábbi ügyvezetőtől, és előadta, hogy az adós minden iratát a felszámolónak átadta, és erről jegyzéket is csatolt.

[33] A felperes által csatolt okiratok tehát alátámasztják, hogy az iratanyagátadás hiányos volt, abból a 2017. évre és 2018. évre vonatkozó lényeges könyvelési iratok és nagy összegű gazdasági események alapbizonylatai hiányoztak. Az alperes 2017. február 17. napjától volt ügyvezető, a korábbi ügyvezetőtől állítása szerint is az iratokat átvette, és éppen az alperes tisztségének kezdetétől hiányosak az adós könyvelés iratai. Az alperes felszámoló felé történt iratátadásáról készült jegyzék sem támasztja alá a felperes által hiányolt iratok átadását, azon a hiányzóként megjelölt dokumentumok nem szerepelnek. Az alperes tehát a Cstv. 31. § (1) bekezdésében meghatározott iratátadási kötelezettségének teljeskörűen nem tett eleget. Mindezekre tekintettel – mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította – a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerint a bizonyítási teher megfordult.

[34] A bizonyítási teher Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti fordulása miatt elegendő volt a felperesnek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét és a hitelezői érdek figyelembe nem vételét állítania, és az okozati összefüggés tekintetében az irathiany miatt hivatkozhatott a bizonyítási szükséghelyzet fennálltára (Pp. 265. §), amely esetén a felperes által bizonyítandó tény a bíróság valósnak fogadhatja el.

[35] Az alperesnek kellett ezért a vezetői felelősség megállapításának elkerüléséhez a felelősség tényállási elemeinek fenn nem álltát állítani és bizonyítani azt, hogy a

fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem következett be, vagy ha igen, ezt követően a hitelezői érdekeket is figyelembe vette [ebbe a körbe a Cstv. 33/A. § (4) bekezdésben írt kikötéseket is beleértve], és valószínűsíthette az okozati összefüggés tekintetében, hogy a bizonyítási szükséghelyzet nem áll fenn. Fellebbezésében az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét már nem vitatta, ugyanakkor hivatkozott arra, hogy a hitelezői érdekeket figyelembe vette, mivel a vagyont nem csökkentette, azt átadta a felszámolónak és a felszámolást korábban kétszer is elkerülte. Ez az alperesi tényállítás az összes hitelező érdekének figyelembevételének bizonyítására nem alkalmas. A vezető tisztségviselőnek nem csak egy, a felszámolást kezdeményező hitelező, hanem valamennyi hitelező érdekében kell eljárni. Az, hogy a két felszámolási eljárást kezdeményező hitelezővel megállapodott, és részükre a tartozást rendezte, ez nem támasztja alá, hogy valamennyi hitelező érdekét figyelembe véve járt el. Az adós valamennyi iratának hiányában pedig pontosan nem állapítható meg, hogy az adós vagyont kizárólag az alperes által a felszámolónak átadott ingó és ingatlan képezte. Mindemelett az iratok hiányossága miatt a szakértő sem tudta megállapítani, hogy az alperes az adós ügyvezetőjeként észszerű gazdálkodást folytatott volna. Ezért nem volt megállapítható, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a hitelezői érdekek figyelembe vette volna, és a hitelezői érdeket sértő magatartás nem áll okozati összefüggésben a hitelezői igények kielégítésének megghiúsulásával, amely utóbbi körülményt az alperes sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésében nem vitatott.

[36] Mindezek alapján helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az alperes Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti vezetői felelősségének valamennyi jogszabályi feltétele fennáll. Azonban a Pp. 342. § (1) bekezdését megsértve a kereseti kérelmen túlterjeszkedve határozta meg azt az összeget, amelyben a hitelezői követelés teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulhat. Ezt az összeget a felperes keresetlevelében jelölte meg az elsőfokú ítéletben szereplő 212 259 244 forint összegben, a felperes ugyanakkor 2021. március 12. napján keresetét megváltoztatta és a hitelezői követelés összegét 156 831 447 forintra szállította le. Ez az eljárási szabálysértés a másodfokú eljárásban orvosolható volt az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával.

[37] A kifejtetekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta, míg egyebekben helybenhagyta.

[38] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a feleket az ügyben az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés v) pontja szerint megillető illetékfeljegyzési jog ellenére előzetesen megfizetett fellebbezési eljárási illeték viselésére pervesztessége folytán a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles.

[39] A felperes másodfokú perköltsége felszámítását elmulasztotta, így az ítéltábla arról nem rendelkezhetett [Pp. 81. § (1) és 82. § (3) bekezdés].

Szeged, 2023. december 14.

Dr. Jobbágy Ildikó s.k.
a tanács elnöke

Dr. Tolna András s.k.
előadó bíró

Dr. Dobler László s.k.
táblabíró